

I

(Legislativní akty)

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2011/98/EU

ze dne 13. prosince 2011

o jednotném postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a o společném souboru práv pracovníků ze třetích zemí oprávněně pobývajících v některém členském státě

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 79 odst. 2 písm. a) a b) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

v souladu s řádným legislativním postupem ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Za účelem postupného vytváření prostoru svobody, bezpečnosti a práva stanoví Smlouva o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) opatření, která mají být přijata v oblasti azylu, přistěhovalectví a ochrany práv státních příslušníků třetích zemí.

(2) Evropská rada na svém zvláštním zasedání v Tampere ve dnech 15. a 16. října 1999 uznala nutnost harmonizace vnitrostátních právních předpisů upravujících podmínky přijímání a pobytu státních příslušníků třetích zemí. V této souvislosti zejména prohlásila, že Evropská unie by měla zajistit spravedlivé zacházení se státními příslušníky třetích zemí, kteří oprávněně pobývají na území

členských států, a že důraznější politika integrace by měla směřovat k tomu, aby jim byla přiznána práva a povinnosti srovnatelné s právy a povinnostmi občanů Unie. V souladu s tím Evropská rada požádala Radu, aby přijala právní nástroje na základě návrhů Komise. Nezbytnost dosažení cílů vytyčených v Tampere byla znovu potvrzena Stockholmským programem přijatým Evropskou radou na jednání konaném ve dnech 10. a 11. prosince 2009.

(3) Ustanovení o jednotném postupu pro vyřizování žádostí ústící v kombinovaný doklad, který bude v rámci jediného správního aktu zahrnovat jak povolení k pobytu, tak pracovní povolení, by měla přispět ke zjednodušení a harmonizaci pravidel, která se v současnosti používají v členských státech. Toto procesní zjednodušení již bylo několika členskými státy zavedeno, přičemž s sebou přineslo účinnější postup jak pro migranty, tak pro jejich zaměstnavatele, a umožnilo snáze kontrolovat oprávněnost jejich pobytu a legálnost jejich zaměstnání.

(4) Aby umožnily první vstup na své území, měly by mít členské státy možnost vydat jednotné povolení, nebo pokud takové povolení vydávají pouze po vstupu na své území, vízum. Členské státy by měly tato jednotná povolení nebo víza vydávat včas.

(5) Je třeba stanovit procesní pravidla pro postup posuzování žádostí o jednotné povolení. Tento postup by měl být s ohledem na běžné pracovní vytížení správních orgánů členských států účinný a snadno zvládnutelný, transparentní a spravedlivý, aby dotyčným osobám nabízel odpovídající právní jistotu.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 27, 3.2.2009, s. 114.

⁽²⁾ Úř. věst. C 257, 9.10.2008, s. 20.

⁽³⁾ Postoj Evropského parlamentu ze dne 24. března 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a postoj Rady v prvním čtení ze dne 24. listopadu 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Postoj Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2011 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku).

(6) Ustanoveními této směrnice by neměla být dotčena pravomoc členských států regulovat přijímání státních příslušníků třetích zemí, včetně objemu vstupů státních příslušníků třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání.

- (7) Tato směrnice by se neměla vztahovat na vyslané státní příslušníky třetích zemí. To by nemělo bránit státním příslušníkům třetích zemí, kteří oprávněně pobývají a legálně pracují v některém členském státě a byli vysláni do jiného členského státu, aby po dobu svého vyslání nadále požívali rovného zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu původu, pokud jde o ty podmínky zaměstnání, které nejsou ovlivněny uplatňováním směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb ⁽¹⁾.
- (8) Tato směrnice by se neměla vztahovat na státní příslušníky třetích zemí, kteří nabyli právního postavení dlouhodobě pobývajících rezidentů v souladu se směrnicí Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty ⁽²⁾, jelikož mají výhodnější právní postavení a zvláštní druh povolení k pobytu „dlouhodobě pobývajících rezidentů – EU“.
- (9) Tato směrnice by se neměla vztahovat na státní příslušníky třetích zemí, kteří byli přijati na území členského státu za účelem výkonu sezónní práce, vzhledem k jejich dočasnému postavení.
- (10) Povinností členských států určit, zda má žádost podávat státní příslušník třetí země, nebo jeho zaměstnavatel, by neměla být dotčena případná ujednání požadující zapojení obou těchto stran do příslušného řízení. Členské státy by měly rozhodnout, zda má být žádost o jednotné povolení podána v cílovém členském státě, nebo ze třetí země. V případech, kdy státnímu příslušníkovi třetí země není povoleno podat žádost ze třetí země, by členské státy měly zajistit, aby žádost mohl podat zaměstnavatel v cílovém členském státě.
- (11) Ustanovení této směrnice o jednotném postupu vyřizování žádostí a o jednotném povolení by se neměla týkat jednotných nebo dlouhodobých víz.
- (12) Určením příslušného orgánu podle této směrnice by neměly být dotčeny pravomoci ani úloha jiných orgánů a případně sociálních partnerů, pokud jde o posuzování žádosti a rozhodnutí o ní.
- (13) Lhůta pro přijetí rozhodnutí o žádosti by neměla zahrnovat dobu nezbytnou pro uznání odborné kvalifikace nebo dobu nezbytnou pro vydání víza. Touto směrnicí by neměly být dotčeny vnitrostátní postupy uznávání diplomů.
- (14) Jednotné povolení by mělo být navrženo v souladu s nařízením Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí ⁽³⁾, které umožňuje členským státům uvádět doplňující informace, zejména zda je dotyčné osobě povolen výkon práce. Členský stát by měl uvést, mimo jiné za účelem lepší kontroly migrace, nejenom v jednotném povolení, ale také ve všech vydaných povoleních k pobytu informace, které se týkají povolení k výkonu práce, bez ohledu na druh povolení nebo právní titul pobytu, na základě kterého byl státní příslušník třetí země přijat na území členského státu a byl mu poskytnut přístup na trh práce dotčeného členského státu.
- (15) Ustanovení této směrnice o povoleních k pobytu vydaných za jiným účelem, než je výkon práce, by se měla týkat pouze podoby těchto povolení a neměla by jimi být dotčena unijní nebo vnitrostátní pravidla pro postupy pro přijímání a postupy pro vydávání těchto povolení.
- (16) Ustanovení této směrnice o jednotném povolení a o povolení k pobytu vydaném za jiným účelem, než je výkon práce, by neměla bránit členským státům ve vydávání dalšího dokumentu v papírové podobě, jenž by umožňoval poskytnutí přesnějších informací o pracovním poměru, neboť pro takové informace není v povolení k pobytu dostatek prostoru. Takového dokumentu lze využít pro předcházení vykořisťování státních příslušníků třetích zemí a pro boj proti nelegálnímu zaměstnávání, avšak pro členské státy by mělo být jeho použití dobrovolné, přičemž daný dokument by neměl nahrazovat pracovní povolení, neboť by tak docházelo k narušení koncepce jednotného povolení. Uvedené informace lze rovněž uchovávat v elektronické podobě za využití technických možností podle článku 4 a podle bodu 16 písm. a) přílohy I nařízení (ES) č. 1030/2002.
- (17) Podmínky a kritéria, na základě kterých může být žádost o vydání, změnu či obnovení jednotného povolení zamítnuta, nebo na jejichž základě může být jednotné povolení odňato, by měly být objektivní a měly by být stanoveny vnitrostátními právními předpisy, a to včetně podmínky dodržovat zásadu upřednostňování pracovníků Unie, jak vyplývá zejména z příslušných ustanovení aktů o přistoupení z roku 2003 a z roku 2005. Rozhodnutí o zamítnutí nebo odnětí jednotného povolení by měla být rádně odůvodněna.
- (18) Státní příslušníci třetích zemí, kteří jsou držiteli platného cestovního dokladu a jednotného povolení vydaného členským státem, který uplatňuje schengenské *acquis* v plném rozsahu, by měli být oprávněni vstoupit a volně se pohybovat na území členských států, jež uplatňují schengenské *acquis* v plném rozsahu, po dobu nejvýše tří měsíců během jakéhokoli šestiměsíčního období v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 ze dne 15. března 2006, kterým se stanoví kodex Společenství o pravidlech upravujících

⁽¹⁾ Úř. věst. L 18, 21.1.1997, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 16, 23.1.2004, s. 44.

⁽³⁾ Úř. věst. L 157, 15.6.2002, s. 1.

přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex) ⁽¹⁾ a článkem 21 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Schengenská úmluva) ⁽²⁾.

(19) Chybí-li horizontální právní předpisy Unie, práva státních příslušníků třetích zemí se liší podle toho, ve kterém členském státě vykonávají práci a jaká je jejich státní příslušnost. S cílem dále rozvíjet soudržnou přistěhovaleckou politiku, snížit rozdíl v právech, která mají občané Unie a státní příslušníci třetích zemí, kteří legálně pracují v členském státě, a doplnit stávající *acquis* v oblasti přistěhovalectví, by měl být stanoven soubor práv, zejména s cílem vymezit oblasti, ve kterých je zajištěna rovnost zacházení s uvedenými pracovníky ze třetích zemí, kteří zatím nejsou dlouhodobě pobývajících rezidenty, ve srovnání s vlastními státními příslušníky členského státu. Cílem takových ustanovení je zavést minimální rovné podmínky v rámci Unie a uznat, že tyto státní příslušníci třetích zemí přispívají hospodářství Unie svou prací a daňovými odvody; kromě toho mají uvedená ustanovení sloužit jako ochrana, díky níž bude omezena nekalá soutěž mezi vlastními státními příslušníky členského státu a státními příslušníky třetích zemí v důsledku možného vykořisťování státních příslušníků třetích zemí. Pracovník ze třetí země by měl být v této směrnici vymezen, aniž je dotčen výklad pojmu pracovního poměru v jiných ustanoveních práva Unie, jako státní příslušník třetí země, který byl přijat na území některého členského státu, oprávněně pobývá na jeho území a je v daném členském státě oprávněn pracovat v rámci placeného poměru v souladu s vnitrostátním právem nebo s vnitrostátní praxí.

(20) Všichni státní příslušníci třetích zemí, kteří oprávněně pobývají a pracují ve členských státech, by měli bez ohledu na původní účel nebo důvod přijetí požívat přinejmenším společného souboru práv vycházejícího z rovného zacházení ve srovnání se státními příslušníky hostitelského členského státu. Právo na rovné zacházení v oblastech vymezených touto směrnicí by mělo být přiznáno nejen těm státním příslušníkům třetích zemí, kteří byli přijati v členském státě za účelem výkonu práce, nýbrž i těm, kteří byli přijati z jiných důvodů a byl jim poskytnut přístup na trh práce tohoto členského státu v souladu s jinými ustanoveními unijního nebo vnitrostátního práva, včetně rodinných příslušníků pracovníků ze třetích zemí, kteří byli přijati členskými státy v souladu se směrnicí Rady 2003/86/ES ze dne 22. září 2003 o právu na sloučení rodiny ⁽³⁾, státních příslušníků třetích zemí, kteří byli přijati členskými státy v souladu se směrnicí Rady 2004/114/ES ze dne 13. prosince 2004 o podmínkách přijímání státních příslušníků třetích zemí za účelem studia, výměnných pobytů žáků, neplacené odborné přípravy nebo dobrovolné služby ⁽⁴⁾, a vědeckých pracovníků, kteří byli přijati

v souladu se směrnicí Rady 2005/71/ES ze dne 12. října 2005 o zvláštním postupu pro přijímání státních příslušníků třetích zemí pro účely vědeckého výzkumu ⁽⁵⁾.

(21) Právo na rovné zacházení ve vymezených oblastech by mělo být úzce spojeno s oprávněným pobytem státního příslušníka třetí země a přístupem na trh práce v členském státě, které jsou zakotveny v jednotném povolení, jež zahrnuje oprávnění pobývat a vykonávat práci, a v povolení k pobytu vydaném pro jiné účely, jež bude obsahovat informace o povolení k výkonu práce.

(22) Pracovní podmínky podle této směrnice by měly zahrnovat přinejmenším mzdu a výpověď, podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví na pracovišti, pracovní dobu a dovolenou, a to při zohlednění platných kolektivních smluv.

(23) Členský stát by měl uznat odbornou kvalifikaci státního příslušníka třetí země získanou v jiném členském státě stejným způsobem jakou občanů Unie a měl by zohlednit kvalifikace získané ve třetí zemi v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací ⁽⁶⁾. Právním na rovné zacházení, jež je přiznáno pracovníkům ze třetích zemí, pokud jde o uznávání diplomů, osvědčení a jiných dokladů o odborné kvalifikaci v souladu s odpovídajícími vnitrostátními postupy, by neměla být dotčena pravomoc členských států přijímat tyto pracovníky ze třetích zemí na svůj trh práce.

(24) Pracovníci ze třetích zemí by měli mít právo na rovné zacházení, pokud jde o sociální zabezpečení. Oblasti sociálního zabezpečení jsou vymezeny nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení ⁽⁷⁾. Ustanovení o rovném zacházení uvedená v této směrnici, pokud jde o dávky sociálního zabezpečení, by se měla vztahovat rovněž na pracovníky přijaté do členského státu přímo ze třetí země. Tato směrnice by však neměla přiznávat pracovníkům ze třetích zemí více práv, než která jsou již stanovena ve stávajících právních předpisech Unie v oblasti sociálního zabezpečení státních příslušníků třetích zemí v situacích s přeshraničním prvkem. Tato směrnice by dále neměla přiznávat práva týkající se situací, které jsou mimo oblast působnosti práva Unie, například ve vztahu k rodinným příslušníkům pobývajícím ve třetí zemi. Tato směrnice by měla poskytovat práva pouze těm rodinným příslušníkům, kteří se připojí k pracovníkům ze třetí země, aby pobývali v některém členském státě na základě sloučení rodiny, nebo těm, kteří již v daném členském státě oprávněně pobývají.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽³⁾ Úř. věst. L 251, 3.10.2003, s. 12.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 375, 23.12.2004, s. 12.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 289, 3.11.2005, s. 15.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 166, 30.4.2004, s. 1.

- (25) Členské státy by měly zajistit rovné zacházení alespoň příslušníkům třetích zemí, kteří jsou zaměstnáni nebo kteří jsou po minimální době zaměstnání registrováni jako nezaměstnaní. Jakýmkoli omezením rovného zacházení v oblasti sociálního zabezpečení podle této směrnice by neměla být dotčena práva přiznaná v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1231/2010 ze dne 24. listopadu 2010, kterým se rozšiřuje působnost nařízení (ES) č. 883/2004 a nařízení (ES) č. 987/2009 na státní příslušníky třetích zemí, na které se tato nařízení dosud nevztahují pouze z důvodu jejich státní příslušnosti ⁽¹⁾.
- (26) Právo Unie neomezuje pravomoc členských států uspořádat svůj systém sociálního zabezpečení. Pokud neexistuje harmonizace na úrovni Unie, každý členský stát stanoví podmínky, za nichž jsou dávky sociálního zabezpečení poskytovány, jakož i výši těchto dávek a dobu jejich poskytování. Při výkonu této pravomoci by však členské státy měly jednat v souladu s právem Unie.
- (27) Rovné zacházení s pracovníky ze třetích zemí by se nemělo vztahovat na opatření v oblasti odborné přípravy, která jsou financována v rámci systémů sociální pomoci.
- (28) Tato směrnice by měla být používána, aniž jsou dotčena příznivější ustanovení obsažená v právu Unie a v příslušných mezinárodních nástrojích.
- (29) Členské státy by měly uvést v účinnost ustanovení této směrnice bez diskriminace na základě pohlaví, rasy, barvy pleti, etnického nebo sociálního původu, genetických vlastností, jazyka, náboženského vyznání nebo víry, politických nebo jiných názorů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, postižení, věku nebo sexuální orientace, zejména v souladu se směrnicí Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ ⁽²⁾, a směrnicí Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání ⁽³⁾.
- (30) Jelikož cílů této směrnice, totiž stanovení jednotného postupu vyřizování žádostí o jednotné povolení k pobytu a práci na území členského státu pro státní příslušníky třetích zemí a společného souboru práv pro pracovníky ze třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být z důvodu rozsahu a účinků opatření lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii (dále jen „Smlouva o EU“). V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů.
- (31) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané v Listině základních práv Evropské unie v souladu s čl. 6 odst. 1 Smlouvy o EU.
- (32) Členské státy se v souladu se Společným politickým prohlášením členských států a Komise o informativních dokumentech ze dne 28. září 2011 zavázaly, že v odůvodněných případech doplní oznámení o opatřeních přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu o jeden či více dokumentů s informacemi o vztahu mezi jednotlivými složkami směrnice a příslušnými částmi vnitrostátních nástrojů přijatých za účelem provedení směrnice ve vnitrostátním právu. V případě této směrnice považuje normotvůrce předložení těchto dokumentů za odůvodněné.
- (33) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 21) o postavení Spojeného království a Irska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, a aniž je dotčen článek 4 uvedeného protokolu, se tyto členské státy neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.
- (34) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o EU a ke Smlouvě o fungování EU, se Dánsko neúčastní přijímání této směrnice a tato směrnice pro ně není závazná ani použitelná.

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Tato směrnice stanoví:

- jednotný postup pro vyřizování žádostí o vydání jednotného povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí za účelem výkonu práce na území některého členského státu, s cílem zjednodušit postupy pro jejich přijímání a usnadnit kontrolu jejich právního postavení, a
- společný soubor práv pro pracovníky ze třetích zemí, kteří oprávněně pobývají v členském státě, založený na zásadě rovného zacházení ve srovnání se státními příslušníky daného členského státu, bez ohledu na původní důvod jejich přijetí na území tohoto členského státu.

2. Touto směrnicí nejsou dotčeny pravomoci členských států, pokud jde o přijímání státních příslušníků třetích zemí na jejich trhy práce.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 344, 29.12.2010, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 180, 19.7.2000, s. 22.

⁽³⁾ Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

- a) „státním příslušníkem třetí země“ osoba, která není občanem Unie ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy o fungování EU;
- b) „pracovníkem ze třetí země“ státní příslušník třetí země, který byl přijat na území členského státu a který oprávněně pobývá na jeho území a je v daném členském státě oprávněn pracovat v rámci placeného poměru v souladu s vnitrostátním právem nebo s vnitrostátní praxí;
- c) „jednotným povolením“ povolení k pobytu vydané orgány členského státu, které umožňuje státnímu příslušníkovi třetí země oprávněně pobývat na jeho území za účelem výkonu práce;
- d) „jednotným postupem vyřizování žádostí“ jakýkoliv postup, který na základě jediné žádosti o povolení pobývat a vykonávat práci na území členského státu podané státním příslušníkem třetí země nebo jeho zaměstnavatelem vede k rozhodnutí o této žádosti o jednotné povolení.

Článek 3

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na:

- a) státní příslušníky třetích zemí, kteří žádají o pobyt v členském státě za účelem výkonu práce;
- b) státní příslušníky třetích zemí, kteří byli členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za jiným účelem, než je výkon práce, kteří jsou oprávněni k výkonu práce a kteří jsou držiteli povolení k pobytu v souladu s nařízením (ES) č. 1030/2002, a
- c) státní příslušníky třetích zemí, kteří byli členským státem přijati v souladu s unijním nebo vnitrostátním právem za účelem výkonu práce.

2. Tato směrnice se nevztahuje na státní příslušníky třetích zemí:

- a) kteří jsou rodinnými příslušníky občanů Unie, kteří vykonali nebo vykonávají právo volného pohybu v rámci Unie v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států⁽¹⁾;
- b) kteří spolu se svými rodinnými příslušníky, a bez ohledu na svou státní příslušnost, požívají práv na volný pohyb

rovnocenných s právy občanů Unie podle dohod mezi Uníí a jejími členskými státy nebo dohod mezi Uníí a třetími zeměmi;

- c) kteří jsou vysláni, a to po dobu, po kterou jsou vysláni;
- d) kteří požádali o přijetí nebo byli přijati na území členského státu jako osoby převedené v rámci společnosti;
- e) kteří požádali o přijetí nebo byli přijati na území členského státu jako sezónní pracovníci nebo jako au pair;
- f) kteří jsou oprávněni pobývat v členském státě na základě dočasné ochrany nebo kteří zažádali o povolení k pobytu v tomto členském státě z tohoto důvodu a vyčkávají rozhodnutí o svém právním postavení;
- g) kterým byla přiznána mezinárodní ochrana podle směrnice Rady 2004/83/ES ze dne 29. dubna 2004 o minimálních normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požádat o postavení uprchlíka nebo osoby, která z jiných důvodů potřebuje mezinárodní ochranu, a o obsahu poskytované ochrany⁽²⁾, nebo kteří o mezinárodní ochranu podle uvedené směrnice požádali a o jejichž žádosti nebylo dosud s konečnou platností rozhodnuto;
- h) kterým byla přiznána ochrana v souladu s vnitrostátním právem, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu nebo kteří o ochranu v souladu s vnitrostátním právem, mezinárodními závazky nebo praxí členského státu požádali a o jejichž žádosti nebylo s konečnou platností rozhodnuto;
- i) kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty v souladu se směrnicí 2003/109/ES;
- j) jejichž navrácení bylo odloženo z faktických nebo právních důvodů;
- k) kteří zažádali o přijetí nebo kteří byli přijati na území členského státu jako osoby samostatně výdělečně činné;
- l) kteří zažádali o přijetí nebo byli přijati jako námořníci za účelem zaměstnání či práce v jakékoli funkci na palubě lodi registrované v členském státě nebo plující pod vlajkou členského státu.

3. Členské státy mohou rozhodnout, že se kapitola II nevztahuje na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni pracovat na území členského státu po dobu nepřesahující šest měsíců nebo kteří byli přijati do členského státu za účelem studia.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 158, 30.4.2004, s. 77.

⁽²⁾ Úř. věst. L 304, 30.9.2004, s. 12.

4. Kapitola II se nepoužije na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni k výkonu práce na základě víza.

KAPITOLA II

JEDNOTNÝ POSTUP VYŘIZOVÁNÍ ŽÁDOSTÍ A JEDNOTNÉ POVOLENÍ

Článek 4

Jednotný postup vyřizování žádostí

1. Žádost o vydání, změnu či obnovení jednotného povolení se podává v rámci jednotného postupu vyřizování žádostí. Členské státy určí, zda má žádost o jednotné povolení podat státní příslušník třetí země, nebo jeho zaměstnavatel. Členské státy se rovněž mohou rozhodnout přijímat žádosti od obou. Má-li žádost podat státní příslušník třetí země, umožní mu členské státy podat žádost ze třetí země nebo, pokud tak stanoví vnitrostátní právní předpisy, na území členského státu, na němž státní příslušník třetí země oprávněně pobývá.

2. Členské státy žádost posoudí žádost podanou podle odstavce 1 a přijmou rozhodnutí o vydání, změně či obnovení jednotného povolení, pokud žadatel splňuje požadavky stanovené v unijním nebo vnitrostátním právu. Rozhodnutí o vydání, změně či obnovení jednotného povolení představuje jediný správní akt zahrnující povolení k pobytu i pracovní povolení.

3. Jednotným postupem vyřizování žádostí není dotčen postup pro udělování víz, který může být vyžadován pro první vstup.

4. V případě splnění stanovených podmínek vydají členské státy jednotné povolení státním příslušníkům třetích zemí, kteří požádají o přijetí, a již přijatým státním příslušníkům třetích zemí, kteří požádají o obnovení či změnu svých povolení k pobytu poté, co vstoupí v platnost vnitrostátní prováděcí právní předpisy.

Článek 5

Příslušný orgán

1. Členské státy určí orgán příslušný k přijímání žádostí a vydávání jednotného povolení.

2. Příslušný orgán rozhoduje o celé žádosti co nejdříve, v každém případě nejpozději do čtyř měsíců ode dne jejího podání.

Za mimořádných okolností souvisejících s obtížností posouzení žádosti může být lhůta uvedená v prvním pododstavci prodloužena.

Pro případ, kdy rozhodnutí není učiněno ve lhůtě stanovené v tomto odstavci, jsou stanoveny právní důsledky vnitrostátními právními předpisy.

3. Příslušný orgán rozhodnutí písemně oznámí žadateli v souladu s oznamovacími postupy stanovenými příslušnými vnitrostátními právními předpisy.

4. V případě, že informace nebo dokumenty připojené k žádosti nejsou podle kritérií stanovených ve vnitrostátním právu úplné, příslušný orgán písemně vyrozumí žadatele o tom, že jsou požadovány dodatečné informace nebo dokumenty, přičemž stanoví přiměřenou lhůtu pro jejich předložení. Lhůta uvedená v odstavci 2 se pozastaví do doby, než příslušný orgán nebo jiné dotčené orgány obdrží požadované dodatečné informace. Pokud dodatečné informace nebo dokumenty nejsou v této lhůtě poskytnuty, může příslušný orgán žádost zamítnout.

Článek 6

Jednotné povolení

1. Členské státy při vydávání jednotného povolení použijí jednotný vzor stanovený nařízením (ES) č. 1030/2002 a uvedou informace týkající se pracovního povolení v souladu s písm. a) bodem 7.5-9 přílohy uvedeného nařízení.

Členské státy mohou uvést další informace o pracovním poměru státního příslušníka třetí země (například jméno a adresu zaměstnavatele, místo výkonu zaměstnání, pracovní náplň, pracovní dobu, odměnu) v papírové podobě nebo tyto údaje uložit v elektronické podobě podle článku 4 nařízení (ES) č. 1030/2002 a podle písm. a) bodu 16 přílohy uvedeného nařízení.

2. Členské státy při vydávání jednotného povolení nevydávají žádná dodatečná povolení za účelem prokázání povolení přístupu na trh práce.

Článek 7

Povolení k pobytu vydaná za jiným účelem, než je výkon práce

1. Při vydávání povolení k pobytu v souladu s nařízením (ES) č. 1030/2002 členské státy uvedou informace týkající se pracovního povolení bez ohledu na druh povolení.

Členské státy mohou uvést další informace o pracovním poměru státního příslušníka třetí země (například jméno a adresu zaměstnavatele, místo výkonu zaměstnání, pracovní náplň, pracovní dobu, odměnu) v papírové podobě nebo tyto údaje uložit v elektronické podobě podle článku 4 nařízení (ES) č. 1030/2002 a podle písm. a) bodu 16 přílohy I uvedeného nařízení.

2. Při vydávání povolení k pobytu podle nařízení (ES) č. 1030/2002 členské státy nevydávají dodatečná povolení prokazující povolení přístupu na trh práce.

Článek 8

Procesní záruky

1. V písemném oznámení rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání, změnu nebo obnovení jednotného povolení nebo rozhodnutí, kterým se jednotné povolení odnímá na základě požadavků stanovených unijním nebo vnitrostátním právem, je uvedeno odůvodnění.

2. Proti rozhodnutí o zamítnutí žádosti o vydání, změnu nebo obnovení či o odnětí jednotného povolení je možné podat opravný prostředek v dotčeném členském státě v souladu s vnitrostátním právem. V písemném oznámení podle odstavce 1 je uveden soud nebo správní orgán, u kterého může dotčená osoba podat opravný prostředek, a lhůta pro toto podání.

3. Žádost může být považována za nepřijatelnou z důvodu stanovení objemu vstupů přijímaných státními příslušníky třetích zemí přicházejících za účelem výkonu zaměstnání, a nemusí být z tohoto důvodu zpracována.

Článek 9

Přístup k informacím

Členské státy poskytnou na žádost státnímu příslušníkovi třetí země a budoucímu zaměstnavateli dostatečné informace o dokumentech nezbytných k podání úplné žádosti.

Článek 10

Poplatky

Členské státy případně mohou od žadatelů požadovat zaplacení poplatků za vyřizování žádostí v souladu s touto směrnicí. Výše těchto poplatků je přiměřená a může vycházet ze skutečně poskytnutých služeb v rámci vyřizování žádostí a vydávání povolení.

Článek 11

Práva na základě jednotného povolení

V případě, kdy je podle vnitrostátního práva vydáno jednotné povolení, je jeho držitel po dobu jeho platnosti oprávněn přinejmenším:

- a) ke vstupu a pobytu na území členského státu, který jednotné povolení vydal, pokud držitel splňuje všechny požadavky pro přijetí v souladu s vnitrostátním právem;
- b) k volnému přístupu na celé území členského státu, který jednotné povolení vydal, v rámci omezení stanovených vnitrostátním právem;
- c) k výkonu konkrétního zaměstnání, k němuž je oprávněn podle jednotného povolení v souladu s vnitrostátním právem;

- d) k tomu, aby byl poučen o svých právech souvisejících s povolením, která jsou přiznána na základě této směrnice nebo vnitrostátního práva.

KAPITOLA III

PRÁVO NA ROVNÉ ZACHÁZENÍ

Článek 12

Právo na rovné zacházení

1. Pracovníci ze třetích zemí, kteří jsou uvedeni v čl. 3 odst. 1 písm. b) a c) mají právo na rovné zacházení ve srovnání se státními příslušníky členského státu, ve kterém pobývají, pokud jde o:

- a) pracovní podmínky, včetně odměňování, propouštění a zdraví a bezpečnosti na pracovišti;
- b) svobodu sdružování a spolčování a členství v organizaci zastupující pracovníky nebo zaměstnavatele nebo v jakékoli organizaci, jejíž členové náleží k určité profesní skupině, včetně využívání výhod poskytovaných takovými organizacemi, aniž jsou dotčeny vnitrostátní předpisy o veřejném pořádku a veřejné bezpečnosti;
- c) vzdělávání a odbornou přípravu;
- d) uznávání diplomů, osvědčení a jiných odborných kvalifikací v souladu s příslušnými vnitrostátními postupy;
- e) oblasti sociálního zabezpečení, jak jsou definovány v nařízení (ES) č. 883/2004;
- f) daňové výhody, je-li pracovník pro daňové účely považován za rezidenta příslušného členského státu;
- g) přístup ke zboží a službám a dodávky zboží a služeb určených veřejnosti, včetně postupů pro získání bydlení, stanovených vnitrostátním právem, aniž by byla dotčena smluvní svoboda v souladu s unijním a vnitrostátním právem;
- h) poradenské služby poskytované úřady práce.

2. Členské státy mohou rovné zacházení omezit takto:

- a) pokud jde o odst. 1 písm. c):
 - i) omezením jeho uplatnění na ty pracovníky ze třetích zemí, kteří jsou zaměstnáni nebo kteří byli zaměstnáni a jsou zaregistrováni jako nezaměstnaní,
 - ii) vyloučením těch pracovníků ze třetích zemí, kteří byli na jejich území přijati v souladu se směrnicí 2004/114/ES,
 - iii) vyloučením grantů a půjček na studium a obživu či jiných grantů a půjček,

- iv) stanovením zvláštních podmínek v souladu s vnitrostátním právem, zahrnujících vysokou úroveň znalostí jazyka a zaplacení školného, jedná-li se o přístup k vysokoškolskému a pomaturitnímu vzdělání a k odborné přípravě bez přímé spojitosti s výkonem konkrétního zaměstnání;
- b) omezením práv poskytnutých pracovníkům ze třetích zemí podle odst. 1 písm. e), aniž by však tato práva byla omezena u pracovníků ze třetích zemí, kteří jsou již zaměstnáni nebo kteří byli zaměstnáni po dobu nejméně šesti měsíců a kteří jsou zaregistrováni jako nezaměstnaní.

Členské státy mohou navíc rozhodnout, že se odst. 1 písm. e), pokud jde o rodinné dávky, nepoužije na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni pracovat na území členského státu po dobu nejvýše šesti měsíců, státní příslušníky třetích zemí, kteří byli přijati za účelem studia, nebo na státní příslušníky třetích zemí, kteří jsou oprávněni k výkonu práce na základě víza;

- c) pokud jde o daňové výhody podle odst. 1 písm. f), omezením jeho působnosti na případy, kdy se bydliště nebo obvyklé místo pobytu rodinných příslušníků pracovníka ze třetí země, pro které uplatňuje nárok na daňové zvýhodnění, nachází na území dotčeného členského státu;

- d) pokud jde o odst. 1 písm. g):

i) omezením jeho uplatnění na ty pracovníky ze třetích zemí, kteří jsou zaměstnáni,

ii) omezením přístupu k bydlení.

3. Právním na rovné zacházení stanoveným v odstavci 1 není dotčeno právo členského státu odejmout povolení k pobytu vydané podle této směrnice, povolení k pobytu vydané za jiným účelem, než je výkon práce, nebo jakékoli jiné povolení pracovat v členském státě, nebo odmítnout jejich obnovení.

4. Pracovníci ze třetích zemí stěhující se do třetí země nebo jejich pozůstalí, kteří pobývají ve třetí zemi a jejichž práva jsou odvozena od dotyčných pracovníků, obdrží v souvislosti se stářím, invaliditou nebo úmrtím zákonný důchod vyplývající z předcházejícího zaměstnání dotyčného pracovníka, na nějž vznikl nárok v souladu s právními předpisy uvedenými v článku 3 nařízení (ES) č. 883/2004, a to za stejných podmínek a podle stejné výměry jako státní příslušníci dotčených členských států, kteří se odstěhují do třetí země.

KAPITOLA IV

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 13

Příznivější ustanovení

1. Tato směrnice se použije, aniž jsou dotčena příznivější ustanovení:

a) unijního práva včetně dvoustranných a mnohostranných dohod mezi Uníí nebo Uníí a jejími členskými státy na jedné straně a jednou nebo několika třetími zeměmi na straně druhé, a

b) dvoustranných nebo mnohostranných dohod mezi jedním nebo několika členskými státy a jednou nebo několika třetími zeměmi.

2. Touto směrnicí není dotčeno právo členských států přijmout nebo zachovat ustanovení, která jsou příznivější pro osoby, na něž se vztahuje.

Článek 14

Informování veřejnosti

Každý členský zpřístupní široké veřejnosti pravidelně aktualizovaný soubor informací o podmínkách přijetí státních příslušníků třetích zemí na jeho území za účelem výkonu práce a o podmínkách pobytu na jeho území za tímto účelem.

Článek 15

Podávání zpráv

1. Komise pravidelně a poprvé do 25. prosince 2016 předloží Evropskému parlamentu a Radě zprávu o uplatňování této směrnice členskými státy a navrhne změny, jež považuje za nezbytné.

2. V souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 862/2007 ze dne 11. července 2007 o statistice Společenství v oblasti migrace a mezinárodní ochrany⁽¹⁾ členské státy každoročně a poprvé do 25. prosince 2014 poskytnou Komisi statistiky o počtech státních příslušníků třetích zemí, kterým bylo v předchozím kalendářním roce uděleno jednotné povolení.

Článek 16

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do 25. prosince 2014. Neprodleně sdělí Komisi znění těchto předpisů.

Tato opatření přijatá členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 23.

*Článek 17***Vstup v platnost**

Tato směrnice vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

*Článek 18***Určení**

Tato směrnice je určena členským státům v souladu se Smlouvami.

Ve Štrasburku dne 13. prosince 2011.

Za Evropský parlament
předseda
J. BUZEK

Za Radu
předseda
M. SZPUNAR
